

(P. VII. 7918/25.—E. 79.), mert az 1923:XXXIX t.-c.-ben foglalt kárkamatok a korona értékcsökkenéséből keletkezett kár megtérítésére szolgálnak, a mai viszonyok között pedig ennek megítélése nem indokolt. (P. VII. 119/26.—P. J. 224.)

A törvényes kamatláb terén ködlő homály misztikus sötét-séggé sűrűsödik, ha továbbhatolva a *jogügyleti kamat* világába lépünk. Itt természetesen az érdekelne leginkább, hogy mi az a kamatmaximum, amelynek érvényesítésére még jogsegélyt nyerrünk. A válasz egészen problematikus: a gyakorlat mintha teljesen hatályon kívül helyezte volna az 1877. évi VIII. t.-c.-t és nemcsak annak kétségtelenül elavult 8%-os maximumát, de magát a kamatmaximum intézményét is megtámadta. Már régebbi határozatok fölismerték a valorizáció és a kosztkamattal kikötésének célheli anaiógiáját és ez alapon megállapították, hogy kosztkamattal jogérvényesen kiköthető és megítélhető. (P. IV. 4893/24., P. VII. 2338/25., P. IV. 3292/24., P. IV. 3907/25.—E. 38., H. T. 62., P. J., 243.). E megfontolás fonalán megítélték a kikötött havi 6%-os kamatot is, mert ez a megállapodás idején a szokásos kosztkamattal mértékét meg nem haladta. (P. VII. 7966/25.—E. 79.). Kosztkamattal nem kereskedővel szemben is megítélték. (P. IV. 3907/25. — P. J. 243.). Heti kamattal érvényesen kiköthető külföldi valuta után is (P. VII. 2649/25.—H. D. 35.); dollártőke után heti 1% kamattal jogosan volt kiköthető, mert a szerződés kötések az sem a szokásokba, sem a jóerkölcsökbe, sem pedig jogszabályokba nem ütközött. (P. VIII. 6632—24.—E. 38.). De éppen, mert a kosztkamattal rendeltetése az, hogy a devalvációból eredő károsodást a hitelező az adóra hárítja, viszont, ha az adós szolgáltatása valamely terménynek ára mint értékemér után igazodik: kosztkamattal jogérvényesen ki nem köthető. Sőt ilyen szerződés, amennyiben a kiuzsorázás egyéb feltételei fennforognak, mint a jóerkölcsökbe ütköző szerződés, semmis lehet. (P. IV. 5901/25.—E. 79.) Buzakölcsön után fizetett kosztkamattal a törvényes kamattal meghaladó része, még ha önként fizettetett is, a tőkébe beszámítandó. (E. 80.) Egy ízben a heti kamattal megítéltetett, de a kamattallegű kötbér, figyelemmel arra, hogy a hitelező a késedelmi kamattal pótló legmagasabb kártérítést megkapta, elutasított. (P. II. 3180/25.—H. D. 47.) *Dr. Varannai István.*

Csábítás és szolgálati viszony. Felperesnő, aki alperes szüleinél házi cselédként volt alkalmazva, keresetet indít kártérítés iránt, azon az alapon, hogy alperes őt, a függő helyzete folytán elcsábította. A Curia felperes felülvizsgálati kérelmének elutasításával, a felebbezési bíróság elutasító ítéletét helybenhagyta, mert „egymagában az a körülmény, hogy a felperes az alperes szüleinél háztartási alkalmazott volt, ezzel kapcsolatban megfelelő egyéb tények hiányában, annak a megállapítására, hogy eme függő viszonytól fogva biratott reá felperes a vele egyforma társadalmi állású és különben is rokon alperessel a közösülésre, — nem alkalmas. A felebbezési bíróság pedig megállapította, hogy alperes a 18 éves felperest a közösülés tényére erőszak, ígéret vagy valamely más csábítási móddal reá nem birta“. (Curia P. VI. 7424/1925. szám.)

A Polgári Jog II. évf.-nak 289-ik oldalán közölt eset kapcsán rámutattam, hogy csábítás akkor forog fenn, ha a nő beleegyezése a közösülés tekintetében nincs meg, vagy látszólagos, mert az akaratnyilvánítás jogi hibában szenved. A Curia helyesen utal az erőszak és megtévesztésen felül más egyénekenként és esetenként elbírálandó csábítási módra. Fenti esetben, hol a felek között nem volt nagy társadalmi és hatalmi különbség, sőt rokonok is voltak, a cselédi viszony magában nem lehetett a leány akaratelhatározására lényeges befolyással. De mint az ítélet mondja, a függő viszonytal „kapcsolatos egyéb tények” már kimeríthetik a csábítás fogalmát, minden erőszak, megtévesztés és ígérlet nélkül. Így egy nagy vállalat igazgatója, ki a Bé-listák idején célzásokat tesz a vagyontalan és keresetre utalt hivatalnoknőjének, ki a gazdasági viszonyok folytán más állást csak nehezen kaphat, hogy „akkor jó dolga lesz”, „biztos az állása”, már megállapítja a csábítás fogalmát. Általában ilyen esetekben az egész helyzetet gondosan mérlegelni kell, a konkrét kijelentések és szavakra való tekintet nélkül, mert egyébként a csábításnak erkölcsileg legsúlyosabban elítélendő eseteiben a csábító kibújna a kártérítési kötelezettség alól. Sz—i.

Végrehajtás a nem fellebbező alperes ellen felperes fellebbezése esetén. A törvény betűjéhez való szigorú ragaszkodásnak egyik érthetetlen terméke volt az a felfogás, mely a felperesnek az esetre, ha az alperes marasztaló részében egyedül ő támadta meg fellebbezéssel, de alperes a marasztalás ellen fellebbezéssel nem élt, semminemű végrehajtási lépésre jogot nem adott. Kielégítési végrehajtáshoz nem ismerték el a felperes jogát, mert a nem fellebbező alperesnek a felperes fellebbezése folytán a csatlakozáshoz nyilott joga és így az ítélet nem vált jogerőssé; biztosítási végrehajtásra pedig azért nem adtak jogot a felperesnek, mert a törvény a biztosítási jogot az első bírói ítélet után ahhoz a feltételhez kötötte, hogy az alperes éljen fellebbezéssel. A törvénynek pedig a fenti esetalakulásra szabálya nem volt. A törvénynek ezt a hézagát, amely az alsóbíróságokat eddig fogva tartotta, a pesti kir. ítélőtábla 12. P. 6679/926. számú végzése egy igen elmés és jogászilag mindenben helytálló okfejtéssel betöltötte. A táblai végzés a törvényszék elutasító álláspontjával szemben helyt adott a felperes biztosítási végrehajtás iránti kérelmének. A Tábla abból indul ki, hogy az életbeléptetési törvény 52. §-a megadja a biztosítási végrehajtásra való igényt akkor is, ha az ítélet a teljesítésre rövidebb határidőt szabott meg és az alperes ezen rövidebb határidőn belül nem teljesít. Mint-hogy a Tábla okfejtése szerint nyilvánvaló, hogy a teljesítés elmulasztását a törvény a veszély valószínűségének kimutatását helyettesítő oly körülménynek tekint, amely-